

Test znanja u sustavu trajne medicinske izobrazbe liječnika

I u ovom broju „Medixa“, u suradnji s Hrvatskom liječničkom komorom (HLK), priredili smo za vas test znanja namijenjen provjeri stručnosti u postupku trajne medicinske izobrazbe. Test znanja sadrži 70 pitanja koja se odnose na sadržaj naslovne teme „**Psihosomatska medicina**“. Pozitivno riješene testove (najmanje 60% vaših točnih odgovora) vrednovat će Povjerenstvo za trajnu izobrazbu HLK sa 7 bodova, a rezultati će, osim u „Medixu“, biti objavljeni u „Liječničkim novinama“, što će, ujedno, biti potvrda vaših ostvarenih bodova u postupku stručnog medicinskog usavršavanja.

1. **Aleksitimiju karakterizira:**
 - a) jednostavno mišljenje lišeno fantazija
 - b) kompleksni emocionalni odgovor na stres
 - c) složeno emocionalno mišljenje
 - d) naglašene emocionalne reakcije
2. **Teorijski koncept stres-psihosomatske bolesti definirao je:**
 - a) H. Dunbar
 - b) S. Freud
 - c) P. Marty
 - d) H. Selye
3. **Izravna reakcija na stres autonomnom i visceralnom hiperaktivnošću česta je kod:**
 - a) oboljelih od melanoma
 - b) bolesnika s Alzheimerovom demencijom
 - c) bolesnika s čirom na želucu
 - d) bolesnika s upalom pluća
4. **Koji od kriterija nije nužan za postavljanje dijagnoze „Psihički faktori koji utječu na fizička oboljenja“ prema DSM-IV klasifikaciji:**
 - a) anksioznost
 - b) psihološki faktori utječu na opće stanje bolesnika
 - c) psihološki činitelji predstavljaju rizik za pojavu organske bolesti
 - d) stres može uzrokovati odnosno potaknuti egzacerbaciju organskih simptoma
5. **Psihosomatske bolesti povezane su s:**
 - a) emocionalnim smetnjama koje nastaju tijekom adolescencije
 - b) jakim mehanizmima obrana
 - c) emocionalnim smetnjama koje nastaju u odrasloj dobi
 - d) emocionalnim smetnjama koje nastaju u prvim godinama života
6. **Koja se znanost bavi interakcijama između psiholoških procesa te živčanog i imunološkog sustava u tijelu?**
 - a) imunopsihijatrija
 - b) psihoneuroimunologija
 - c) neuropsihologija
 - d) imunopsihologija
7. **Čija su istraživanja ukazala na specifične receptore za neuropeptide koji su prisutni i na membranama stanica mozga i imunološkog sustava?**
 - a) Candace Pert
 - b) Hans Seyle
 - c) George Solomon
 - d) Robert Ader
8. **Glavni sustav suočavanja sa stresom u tijelu je:**
 - a) hipotalamo-hipofizno-adrenalna os
 - b) moždani korteks
 - c) limbički sustav
 - d) periferni živčani sustav
9. **Proupalni citokini:**
 - a) stimuliraju adrenokortikotropni hormon (ACTH) i lučenje kortizola
 - b) inhibiraju adrenokortikotropni hormon (ACTH) i lučenje kortizola
 - c) ne djeluju na adrenokortikotropni hormon (ACTH)
 - d) ništa od navedenog nije točno
10. **Metaanalize su pokazale:**
 - a) da nema promjena imunoloških funkcija kod zdravih osoba pod stresom
 - b) redukciju imunoloških funkcija kod zdravih osoba pod stresom
 - c) povećanje broja NK-stanica kod zdravih osoba pod stresom
 - d) ništa od navedenog nije točno
11. **Bliska povezanost kardiovaskularnog sustava i psiholoških čimbenika ustanovljena je na osnovi spoznaja::**
 - a) psihosomatske medicine i *liaison* psihijatrije
 - b) medicinske psihologije
 - c) psihoanalize
 - d) sve navedeno je točno
12. **William Osler opisao je osobine tipičnog koronarnog bolesnika koji živi „punom brzinom“, uvijek je intenzivno angažiran, često vrlo motiviran i ambiciozan:**
 - a) 1897. godine
 - b) 1910. godine
 - c) 1914. godine
 - d) 1919. godine
13. **Kardiolozi Friedman i Rosenman opisuju specifično ponašanje i emocionalne reakcije koronarnih bolesnika i nazivaju ih:**
 - a) karakter A
 - b) karakter B
 - c) karakter AB
 - d) karakter C
14. **Hostilnost je**
 - a) bitna i „toksična“ komponenta karaktera koronarnih bolesnika
 - b) uključuje naglašenost cinizma, nepovjerenja, ljutnje i agresivnosti
 - c) sklonost pesimizmu i doživljavanju socijalne okoline kao potencijalno prijeteće i neprijateljske
 - d) sve navedeno je točno
15. **Od sociokulturnih i međuljudskih čimbenika, prediktori koronarne bolesti su:**
 - a) obiteljski problemi
 - b) manjak podrške bračnog partnera
 - c) socijalna izolacija
 - d) sve navedeno je točno

16. Dermatološke bolesti (kao i sve bolesti) kod bolesnika izazivaju:
- strah
 - tjeskobu
 - narušeno samopouzdanje
 - sve navedeno je točno
17. Kod dermatoloških bolesti psihološki činitelj najviše je u vezi s:
- opasnošću od bolesti
 - uočljivošću
 - infektivnošću
 - nepoznatom etiologijom
18. Stres je u vezi s:
- primarno psihijatrijskim bolestima koje rezultiraju kožnim promjenama
 - psihološkim i psihijatrijskim problemima koji nastaju kao posljedica dermatoloških bolesti
 - psihosomatskim kožnim bolestima
 - kožnim promjenama vezanim uz terapijske nuspojave
19. Psihološke reakcije na kožne bolesti često su u vezi s:
- stigmatizacijom
 - težinom bolesti
 - načinom liječenja
 - podrškom okoline
20. Psihijatrijsko-psihoterapijski pristup u psihodermatologiji bazira se na:
- psichoanalitičkoj terapiji
 - individualnom psihološkom i socijalnom kontekstu
 - medikamentoznom pristupu
 - grupnom psihoterapijskom pristupu
21. Prema posljednjem ispitivanju od 2003. u Republici Hrvatskoj ima:
- 5-10% debelih osoba
 - 10-15% debelih osoba
 - 20-25% debelih osoba
 - više od 50% debelih osoba
22. Farmakoterapija debljine može se primijeniti:
- u debelih osoba koje su već pokušale promjenama stila života, no bez uspjeha
 - u osoba koje imaju BMI ≥ 27 kg/m² i dijabetes tipa 2
23. Preporučena dijeta za redukciju tjelesne težine jest:
- dijeta u kojoj se u određene dane u tjednu unosi određeni tip namirnica
 - dijeta većinom zasnovana na proteinskoj prehrani
 - vegetarijanska prehrana
 - raznolika, balansirana prehrana uz redukciju 500-1000 kCal na dan
24. „Binge eating“ je
- kompulzivno prejedanje
 - prejedanje vezano isključivo uz centralnu debljinu
 - povećan apetit uzrokovan psihofarmacima
 - oporavak od anoreksije
25. Lijek koji djeluje centralnim inhibiranjem osjeta gladi je:
- orlistat
 - sibutramin
 - Stephania tetrandra* i *Magnolia officinalis*
 - jabučni ocat
26. Psihoonkologija se bavi:
- psihološkim reakcijama na karcinom kod bolesnika i članova obitelji te pružatelja pomoći
 - psihološkim, ponašajnim, biološkim i socijalnim faktorima koji utječu na rizik za nastanak karcinoma, njegovo otkrivanje, liječenje i preživljavanje
 - psihoneuroimunološkim mehanizmima moguće povezanosti psihološkog i biološkog u nastanku i tijeku karcinoma
 - sve navedeno je točno
27. Psihoonkologija može biti:
- subspecijalizacija onkologije
 - subspecijalizacije u okviru konzultativno-suradne psihijatrije
 - subspecijalizacija u okviru psihosomatske medicine
 - sve navedeno je točno
28. Najčešći psihijatrijski poremećaji u onkologiji su:
- psihotični poremećaji
 - anksiozni i depresivni poremećaji
 - psihorganski sindrom
 - ništa od navedenog nije točno
29. Individualna psihoterapijska terapija izbora je:
- suportivna psihoterapija
 - psihoanaliza
 - medicinska hipnoza
 - ništa od navedenog nije točno
30. Istraživanja i klinička praksa ukazuju na:
- korisnost antidepresiva u liječenju anksioznih i depresivnih poremećaja onkoloških bolesnika
 - neučinkovitost antidepresiva u liječenju anksioznih i depresivnih poremećaja onkoloških bolesnika
 - zabranu upotrebe antidepresiva kod onkoloških bolesnika
 - ništa od navedenog nije točno
31. Danas se bol smatra:
- trećim vitalnim znakom
 - sedmim vitalnim znakom
 - petim vitalnim znakom
 - četvrtim vitalnim znakom
32. Suvremene koncepcije boli obuhvaćaju interakciju:
- bioloških i socijalnih faktora
 - bioloških, psiholoških i socijalnih faktora
 - isključivo bioloških faktora
 - psiholoških i bioloških faktora
33. Sindrom ličnosti s kroničnom boli MKB-10 šifrira kao:
- F 45.4
 - F 43.2
 - F 62.8
 - F 62.0
34. Fibromijalgija:
- je poseban psihijatrijski poremećaj
 - nije poseban psihijatrijski poremećaj
 - zahvaća obično muškarce
 - ništa od navedenog nije točno
35. Koji dualni antidepresiv se pokazao učinkovitim u liječenju dijabetičke polineuropatije?
- amitriptilin
 - maprotilin
 - sertralin
 - duloksetin
36. Psihološki problemi u bolesnika sa završnim stadijem kroničnog zatajenja bubrega ovise o:
- metodi nadomještanja bubrežne funkcije
 - individualnim socijalnim varijablama

- c) individualnim psihološkim varijablama
d) sve navedeno je točno
- 37. Transplantacija bubrega u odnosu na ostale metode nadomještanja bubrežne funkcije:**
a) povezuje se s boljom kvalitetom života
b) omogućuje značajno bolju seksualnu funkciju
c) omogućuje bolje preživljavanje
d) sve navedeno je točno
- 38. Depresija i uremija imaju sljedeće zajedničke karakteristike:**
a) imaju brojne zajedničke simptome
b) lako ih je razlikovati
c) bolesnici s uremijom rijetko imaju simptome depresije
d) ništa od navedenog nije točno
- 39. Hospitalizacija zbog mentalnog poremećaja:**
a) potrebna je u 9% bubrežnih bolesnika
b) potrebna je u 25% bubrežnih bolesnika
c) bubrežni bolesnici vrlo rijetko imaju mentalni poremećaj
d) ništa od navedenog nije točno
- 40. Fizička ograničenja u bolesnika s kroničnim zatajenjem bubrega su sljedeća:**
a) ograničena uporaba ekstremiteta zbog arteriovenske fistule
b) seksualna nesposobnost
c) doprinose razvoju psiholoških problema
d) sve navedeno je točno
- 41. Psihijatri koji rade s neurološkim bolesnicima bave se:**
a) kognitivnim oštećenjima i post-neurokirurškim komplikacijama
b) neurološkim poremećajima s intenzivnom emocionalnom nadgradnjom
c) tjelesnim simptomima koji se ne mogu objasniti nijednim mehanizmom neuroloških bolesti
d) sve navedeno je točno
- 42. Najčešći psihijatrijski poremećaj kod bolesnika s Parkinsonovom bolešću je:**
a) anksiozni poremećaj
b) delirij
c) demencija
d) depresija
- 43. O povezanosti stresa i multiple skleroze još je prije više od 100 godina govorio:**
a) Freud
b) Charcot
c) Breuer
d) Jung
- 44. Psihotične kliničke slike češće se mogu naći kod bolesnika s:**
a) epilepsijom parijetalnog režnja
b) epilepsijom temporalnog režnja
c) ne nalaze se kod bolesnika s epilepsijom
d) ništa od navedenog nije točno
- 45. Često je teško razlikovati simptome povezane s moždanim udarom i:**
a) shizofreniju
b) sumanutu poremećaj
c) depresiju
d) fobiju
- 46. Aleksitimija je.**
a) psihosomatska bolest
b) auistični poremećaj
c) smanjena sposobnost ili nemoćnost prepoznavanja i izražavanja osjećaja
d) sve navedeno je točno
- 47. Predisponirajući psihološki faktor za psihosomatsko reagiranje kod djece može biti:**
a) odnos majka–dijete
b) poremećaj privrženosti
c) razvoj osobnosti
d) sve navedeno je točno
- 48. Psihološka karakteristika psihosomatskog bolesnika može biti:**
a) odsutnost snova
b) aleksitimičnost
c) siromaštvo fantazijskog izražavanja
d) sve navedeno je točno
- 49. Odnos majka–dijete predisponirajući za razvoj psihosomatike može biti karakteriziran:**
a) kaotičnim majčinim odgovorom
b) insuficijentnim majčinim odgovorom
c) ekscesivnim majčinim odgovorom
d) sve navedeno je točno
- 50. Superego psihosomatskih bolesnika prema analitičkim teorijama obično je:**
a) strog i kažnjavajući
b) nema posebnih karakteristika
c) blag i popustljiv
d) ništa od navedenog nije točno
- 51. Psihoterapija je terapijska metoda:**
a) psihološkog liječenja bolesti
b) somatskog liječenja psihičkih bolesti
c) farmakološkog liječenja bolesti
d) neurološkog liječenja bolesti
- 52. Psihoterapijski ciljevi u liječenju psihosomatskih bolesnika ne uključuju:**
a) uklanjanje aktualne konfliktne situacije
b) integriranje bolesti
c) poticanje regresivnosti
d) smanjenje otpora
- 53. Psihoterapijska tehnika izbora u liječenju psihosomatskih bolesnika je:**
a) psihoanaliza
b) suportivna psihoterapija
c) grupna analiza
d) hipnoza
- 54. Teškoće u psihoterapijskom liječenju psihosomatskih bolesnika očituju se u njihovom:**
a) bogatom fantazmatskom životu
b) intenzivnom transfernom odnosu
c) očiglednoj irealnosti unutrašnjih intrapsihičkih proživljavanja
d) oskudnoj verbalizaciji emocionalnih sadržaja
- 55. U psihodinamskom pristupu psihosomatskim bolesnicima najveća opasnost leži u:**
a) konfrontaciji
b) interpretaciji
c) eksploraciji
d) klarifikaciji
- 56. S aspekta farmakodinamike, u suradnoj je psihijatriji dobro poznavati:**
a) utjecaj lijeka na receptore
b) simptomatski odgovor
c) moguće nuspojave
d) sve navedeno je točno
- 57. U smislu interakcija, kritičan je lijek:**
a) s uskim terapijskim indeksom i jednim primarnim izoenzimom P450 uključenim u eliminaciju

- b) sa širokim terapijskim indeksom i jednim primarnim izoenzimom P 450 uključenim u eliminaciju
- c) s uskim terapijskim indeksom i više izoenzima uključenih u eliminaciju
- d) sa širokim terapijskim indeksom i više izoenzima uključenih u eliminaciju
- 58. Metaboličke će se interakcije među lijekovima dogoditi:**
- a) dodavanjem lijeka inhibitora ili induktora enzima s već postojećim kritičnim lijekom supstratom
- b) povlačenjem lijeka koji ulazi u interakciju iz režima doziranja gdje je već i lijek supstrat
- c) dodavanjem lijeka supstrata na već postojeći režim doziranja u kojem je lijek koji je induktor ili inhibitor enzima
- d) sve navedeno je točno
- 59. SNARI (selektivni inhibitori ponovne pohrane serotonina i noradrenalina) su:**
- a) mirtazapin, duloksetin, venlafaksin
- b) mirtazapin i milnacipram
- c) duloksetin, venlafaksin i milnacipram
- d) ništa od navedenog nije točno
- 60. Antidepresivi u suradnoj psihijatriji:**
- a) daju se u cilju liječenja depresivnih i anksioznih poremećaja
- b) koriste se i kao adjuvantni analgetici
- c) koriste se i kod nekih tjelesnih simptoma bez objašnjive organske patologije
- d) sve navedeno je točno
- 61. Specifičnost rada u Balintovoj grupi:**
- a) usmjeravanje rasprave na odnos liječnika i bolesnika
- b) usmjeravanje rasprave na osobine liječnika koji je prikazao slučaj
- c) usmjeravanje rasprave na odnos sudionika grupe i voditelja
- d) usmjeravanje rasprave na međusobne odnose sudionika grupe
- 62. Glavni cilj Balintove grupe je**
- a) razumijevanje odnosa liječnika i bolesnika
- b) dobivanje novih informacija o pravilnom liječenju određene bolesti
- c) razumijevanje liječnikove osobnosti
- d) razumijevanje bolesnikove osobnosti
- 63. Tko je osnivač Balintovih grupa?**
- a) Michael i Enid Balint
- b) Sigmund Freud
- c) C. G. Jung
- d) Emil Kraepelin
- 64. Prve Balintove grupe osnovane su na Tavistok klinici:**
- a) 1915. godine
- b) 1946. godine
- c) 1980. godine
- d) 1950. godine
- 65. U radu Balintove grupe mogu sudjelovati:**
- a) liječnici obiteljske medicine
- b) psihijatri
- c) medicinske sestre
- d) sve navedeno je točno
- 66. Palijativna medicina:**
- a) je sveobuhvatna skrb o bolesnicima i članovima njihovih obitelji
- b) skup metoda i tehnika kojima je cilj poboljšanje kvalitete života i promicanja prilagodbe na uznapredovalu ili terminalnu bolest
- c) poštuje bolesnikove potrebe, zahtjeve i želje
- d) sve navedeno je točno
- 67. Organizacijske jedinice palijativne medicine trebaju biti:**
- a) isključivo na primarnoj razini
- b) na svim razinama zdravstvene zaštite
- c) isključivo na sekundarnoj razini
- d) ništa od navedenog nije točno
- 68. Depresija kod bolesnika u palijativnoj medicini:**
- a) ne oštećuje sposobnost bolesnika za komunikaciju i pronalaženje smisla
- b) ne oštećuje kvalitetu života
- c) pojačava bol i druge simptome
- d) nije rizičan faktor za suicid i želju za ubrzanom smrću
- 69. Diferencijalna dijagnoza akutne anksioznosti u palijativnoj medicini uključuje:**
- a) akatiziju uzrokovanu antiemetikom
- b) neliječenu bol
- c) metastaze u CNS-u
- d) sve navedeno je točno

Upute za ispunjavanje testa znanja

Točne odgovore potrebno je označiti u tablici uvezanog umetka, zaokruživanjem odgovarajućeg slova (a–d) samo jednog od ponuđenih odgovora za svako od 70 pitanja.

Popunjeni obrazac, s označenim odgovorima i vašim osobnim podacima potrebno je istrgnuti, presavinuti na format dopisnice (po mogućnosti preklop učvrstiti ljepljivom vrpcom) te s poštanskom markom poslati na naznačenu adresu (Hrvatska liječnička komora, Šubićeva 9, 10000 Zagreb), najkasnije do **30. listopada 2009. godine**.

Za dodjelu bodova u sustavu trajne izobrazbe uzimat će se u obzir samo pozitivno riješeni testovi dostavljeni na originalnom priloženom obrascu (umetku).

70. Psihijatar u palijativnoj medicini treba primjenjivati:

- a) isključivo psihoterapijske intervencije
- b) isključivo farmakoterapijske intervencije
- c) kombinaciju psihoterapijskih, farmakoterapijskih i socioterapijskih intervencija
- d) ništa od navedenog nije točno